

DE BROEDERS VAN LIEFDE EN OOSTENDE

=====

In 1950 verlieten de laatste Broeders van Liefde Oostende, nadat de leden van deze Congregatie gedurende meer dan een eeuw een belangrijke plaats hadden ingenomen in de onderwijswereld van onze stad. De geschiedenis van de Broeders van Liefde te Oostende is zeer nauw verbonden met de ontwikkeling van onze stad.

Uit persoonlijke nota's die ik rond 1935 verzamelde, aangevuld met gegevens geput uit een reeks artikelen verschenen in de Zeewacht (februari-mei 1937), tracht ik hier een korte schets te geven van het werk van de Broeders van Liefde te Oostende.

Jef KLAUSING.

HET BEGIN

Na de onafhankelijkheid van ons land was het met het onderwijs in onze stad zeer slecht gesteld. Eén paar betalende schooltjes, meer niet. Het toenmalige stadsbestuur, onder burgemeester Serruys, bekommerd om de opvoeding van de gehele jeugd, ook de werkmanskinderen, samen met Pastoor Slosse van de SS. Petrus en Pauluskerk (de enige parochiekerk te dien tijd te Oostende) drong aan bij de jonge congregatie der Broeders van Liefde (te Gent gesticht in 1807) om te Oostende eveneens het kosteloos onderwijs in te richten.

In 1837 begon Vader Ignatius, samen met drie broeders, met de eerste kosteloze school te Oostende.

Het stadsbestuur zou alle kosten dragen : meubilering van school en klooster, schoolbehoeften, gebouw, enz... De school werd ondergebracht in het gebouw dat vroeger als vrouwenklooster had gediend, tijdens het hollands bewind tot kazerne was ingericht en dat gelegen was op de hoek van de Kerkstraat en de Ooststraat met de voor-gevel in de Kerkstraat.

Het gebouw, eigendom van de staat, deed aanvankelijk tevens dienst als stedelijke tekenschool en wapenmagazijn voor de burgerwacht.

Het wapenmagazijn werd, ingevolge de opmerkingen der Broeders, naderhand naar een andere plaats overgebracht.

DE EERSTE SCHOOL

De school telde slechts drie klassen om te beginnen, in 1840 werd een vierde klas bijgevoegd waar het frans moest aangeleerd worden. Een vijfde broeder kwam de kloostergemeenschap vervoegen. De jaarlijkse tussenkomst van de stad voor het kosteloos onderwijs stegen hierdoor tot 3000 Fr. De schoolwet van 1842 liet toe dat de school aangenomen werd door de stad, wat dan ook gebeurde.

ZORG VOOR DEWEESJONGENS

Benevens het onderwijs, moesten de broeders ook de Oostendse weesjongens verzorgen : voedsel, kledij, onderkomen, onderwijs.

Hiervoor werd door de stad een dagelijkse vergoeding van 0,45 Fr per weesjongen besteed.

Deze jongens volgden samen met de andere leerlingen de lessen, in 1839 werd hiervoor een zesde broeder aangesteld, die evenwel geen vergoeding ontving.

De weesjongens bleven in het gesticht tot hun 21ste jaar, later tot bij de loting, van hun 13de jaar af moesten ze in de stad te werk gesteld worden om een stiel te leren. Drievierde van hun loon droegen ze af aan het gesticht voor voeding en onderkomen, één vierde werd op een spaarboekje geplaatst. Oudere wezen en andere kostgangers konden eveneens in het gesticht verblijven mits speciale overeenkomst met de broeders.

Er waren in die tijd een vijftal dergelijke kostgangers in het klooster.

SOCIALE

AKTIE

Einde 1842 werd de congregatie voor de mannen opgericht. Na het lof en de godsdienstige oefeningen in de kapel der broeders op zondagnamiddag was er gelegenheid tot spel en ontspanning tot rond negen uur 's avonds.

Een voorloper van de latere patronages en van de huidige jeugdclubs.

Door de broeders werd eveneens onder de voorname families der stad het Vincentiusgenootschap gesticht. Dit was in 1851. Benevens de zorg voor de armen van de stad, stichtte dit genootschap een zondagsschool voor de jongelingen die de dagschool niet meer konden volgen. Hetzelfde genootschap richtte, eveneens in het klooster, een militaire kring op met het doel de militairen van het garnizoen "zoveel mogelijk voor het zedenbederf te bewaren en van slechte huizen en herbergen af te houden". Elke avond, tussen zes en acht uur was voor hen gelegenheid tot ontspanning in het klooster.

Later werd een avondschool ingericht die aanvankelijk zeer veel bijval kende onder de volwassenen die geen dagschool meer konden bijwonen. Een groot aantal jongelingen, zelfs gehuwden en militairen volgden de lessen die iedere avond, behalve op zaterdag en zondag, tussen 5 $\frac{1}{2}$ en 7 $\frac{1}{2}$ werden gegeven. Na enkele jaren evenwel begon de ijver te verslappen en werd de avondschool opgeheven.

(vervolgt)